

โรงเรือนสุกร

โรงเรือนที่ดีจะสะดวกในการจัดการฟาร์ม สุกรจะอยู่ภายในคอกอย่างสบาย ขั้นตอนในการสร้างโรงเรือนสุกรมีดังนี้

1. สถานที่ก่อสร้างโรงเรือนสุกร ควรเป็นที่ดอนน้ำไม่ท่วม มีที่ระบายน้ำได้ดี ห่างไกลจากที่ชุมนุมชน ตลาด และผู้เลี้ยงสุกรรายอื่น

2. สร้างโรงเรือนสุกรตามแนวตะวันออก-ตะวันตก และระยะห่างของแต่ละโรงเรือนประมาณ 20-25 เมตร เพื่อแยกโรงเรือนออกจากกันเป็นสัดส่วน

3. ลักษณะของหลังคาโรงเรือนสุกรมี 5 แบบด้วยกัน ดูตามรูป

3.1 แบบเพิงหมาแหงน โรงเรือนแบบนี้สร้างง่าย ราคาก่อสร้างถูก แต่มีข้อเสีย คือ แสงแดดจะส่องมากเกินไปในฤดูร้อน ทำให้อุณหภูมิภายในโรงเรือนสูง ในฤดูฝนน้ำฝนจะสาดเข้าไปในโรงเรือนได้ง่าย ทำให้ภายในโรงเรือนชื้นแฉะ ข้อเสียอีกอย่างหนึ่ง หากมุงหลังคาด้วยหญ้าคา แฝก และจากจะต้องให้มีความลาดเอียงของหลังคาในระดับลาดชันสูง เพื่อให้น้ำฝนไหลลงจากหัวคอกไปท้ายคอกได้สะดวก มิฉะนั้นจะทำให้หน้าฝนรั่วลงในตัวโรงเรือน

3.2 แบบเพิงหมาแหงนกลาย จะเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้นกว่าแบบเพิงหมาแหงน แต่มีข้อดีสามารถใช้บังแสงแดด ป้องกันฝนสาดได้ดีขึ้น

3.3 แบบหน้าจั่ว ราคาก่อสร้างจะสูงกว่าสองแบบแรก แต่ดีกว่ามาก ในแง่การป้องกันแสงแดดและฝนสาด โรงเรือนแบบนี้ถ้าสร้างสูงจะดี เนื่องจากอากาศภายในโรงเรือนจะเย็นสบาย แต่ถ้าสร้างต่ำหรือเตี้ยเกินไปจะทำให้อากาศภายในโดยเฉพาะตอนบ่ายร้อนอบอ้าว อากาศร้อนจะไม่มีช่องระบายออกด้านบนของหลังคา

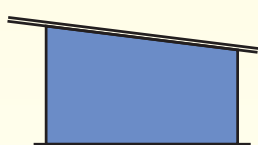
3.4 แบบจั่วสองชั้น เป็นแบบที่นิยมสร้างกันทั่วไป มีความปลอดภัยจากแสงแดดและฝนมาก อากาศภายในโรงเรือนมีการระบายถ่ายเทได้ดี แต่ราคาค่าก่อสร้างจะสูงกว่าสามแบบแรก แต่ก็นับว่าคุ้มค่า ข้อแนะนำก็คือ ตรงจั่วบนสุด ควรให้ปีกหลังคาบนยื่นยาวลงมาพอสมควร ทั้งนี้เพื่อป้องกันฝนสาดเข้า

ในช่องจั่ว ในกรณีที่ฝนตกแรง ทำให้คอกภายในชื้นแฉะ โดยเฉพาะลูกสุกร จะเจ็บป่วย เนื่องจากฝนสาดและทำให้อากาศภายในโรงเรือนมีความชื้นสูง

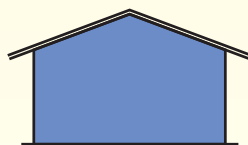
3.5 แบบจั่วสองชั้นกลาย มีคุณสมบัติคล้ายๆ กับแบบจั่วสองชั้น หลังคาโรงเรือนแบบนี้ เพื่อต้องการขยายเนื้อที่ในโรงเรือนให้กว้างใหญ่ขึ้น และจะดีในแง่ป้องกันฝนสาดเข้าในช่องจั่วของโรงเรือน

4. วัสดุที่ใช้มุงหลังคา ขึ้นอยู่กับงบการลงทุน วัสดุที่ใช้ เช่น กระเบื้อง อะลูมิเนียม สังกะสี แฝก และจาก เป็นต้น

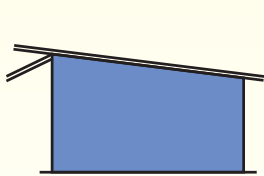
5. ความสูงและความกว้างของโรงเรือน ถ้าโรงเรือนสูงและกว้าง จะมีส่วนช่วยให้ภายในโรงเรือนเย็นสบาย ถ้าเลี้ยงสุกรขุนมักจะสร้างคอกเป็น 2 แถว มีทางเดินอยู่ตรงกลาง ขนาดของคอก ด้านหน้ากว้าง 4 เมตร ยาวไป ด้านท้ายคอก 3.5 เมตร (ขังสุกรขุนคอกละ 8-10 ตัว) หลังคาจั่ว 2 ชั้น ควร สูงประมาณ 8 เมตร ความยาวของโรงเรือนตามความเหมาะสม 20-100 เมตร

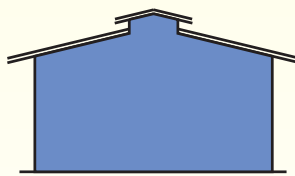
แบบเพิงหมาแหงน

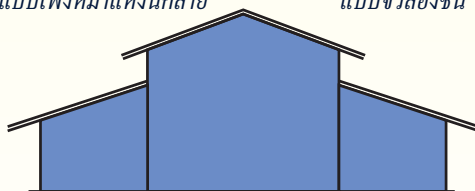
แบบหน้าจั่ว

แบบเพิงหมาแหงนกลาย

แบบจั่วสองชั้น

แบบจั่วสองชั้นกลาย

รูปแสดงตัวอย่างโรงเรือนแบบต่าง ๆ

6. พื้นคอก โดยทั่วไปสร้างโรงเรือนเลี้ยงสุกรด้วยพื้นคอนกรีต ซึ่งจะประหยัดเงินลงทุน ยกเว้นถ้าจะสร้างโรงเรือนสุกรพ่อแม่พันธุ์ อาจจะเป็นพื้นสองชั้นหรือเรียกว่าพื้นสแล็ค (พื้นสแล็คสำเร็จรูปเป็นแผ่นมีรูเป็นช่องๆสำหรับให้น้ำไหลจากพื้นชั้นบนลงไปพื้นชั้นล่าง) ใช้งบประมาณมาก แต่สะดวกในการจัดการดูแลสุกรพ่อแม่พันธุ์ และแม่สุกรเลี้ยงลูก

7. ผนังคอก ทั่วๆ ไป มักใช้อิฐบล็อก เบ้าปูน ลวดถัก ไม้ขนาด 1.5 นิ้ว x 3 นิ้ว ความสูงของผนังคอกจะสูงประมาณ 1 เมตร ถ้าเป็นสุกรพ่อแม่พันธุ์ควรสูง 1.2 เมตร

ชนิดของโรงเรือน

1. โรงเรือนสุกรพันธุ์ มีคอกพ่อพันธุ์ แม่พันธุ์ที่อ้อมว่าง แม่พันธุ์อ้อมท้อง และคอกคลอด

- คอกพ่อพันธุ์ขนาด 2x2.2 เมตร สูง 1.2 เมตร (กว้างxยาวxสูง)
- คอกแม่พันธุ์ที่อ้อมว่างขนาด 0.6x2.2 เมตร สูง 1 เมตร
- คอกแม่พันธุ์อ้อมท้องขนาด 1.2x2.2 เมตร สูง 1 เมตร
- คอกคลอด ขนาด 2x2.2 เมตร สูง 1 เมตร (ช่องแม่คลอดขนาด 0.6x2.2 เมตร สูง 1 เมตร ที่เหลือจะเป็นบริเวณสำหรับลูกสุกร)

คอกพ่อพันธุ์สุกร

คอกแม่สุกรที่อ้อมว่าง

คอกแม่พันธุ์ที่กว้าง

คอกแม่สุกรอุ้มท้อง

คอกสุกรคลอด

คอกสุกรคลอด

- สำหรับเกษตรกรรายย่อยคอกแม่พันธุ์ที่เหมาะสม ควรมีขนาด 1.5x2.0 เมตร สามารถใช้เป็นคอกเลี้ยงขังเดี่ยว และใช้เป็นคอกคลอดได้ด้วย ถ้าใช้เป็นคอกคลอดให้ทำช่องไม้ขนาดกว้าง 60 เซนติเมตร ยาว 2.0 เมตร ให้แม่สุกรอยู่ในช่องคลอด ส่วนลูกสุกรปล่อยอยู่รอบๆ ช่องคลอด (ภายในคอกคลอด)

2. โรงเรือนสุกรเล็กและสุกรรุ่น

- คอกสุกรเล็ก (ลูกสุกรหย่านมหรือน้ำหนักประมาณ 6-20 กิโลกรัม) ขนาด 1.5x2 เมตร สูง 0.8 เมตร
- คอกสุกรรุ่น (สุกรขนาด 20-35 กิโลกรัม) ขนาด 2x3 เมตร สูง 1 เมตร

คอกอนุบาล

คอกอนุบาล

3. โรงเรือนสุกรขุน

คอกสุกรขุนนิยมสร้างคอกเป็น 2 แถว มีทางเดินอยู่ตรงกลาง มีรางอาหารอยู่ด้านหน้า ก๊อกน้ำอัตโนมัติอยู่ด้านหลังคอก ก๊อกน้ำสูงจากพื้นคอกประมาณ 50 เซนติเมตร ขนาดของคอก 4x3.5 เมตร พนักกันคอกสูง 1 เมตร ขังสุกรขุนขนาด 60-100 กิโลกรัม ได้ 8-10 ตัว ส่วนความยาวของโรงเรือนก็ขึ้นอยู่กับจำนวนของสุกรขุนที่เลี้ยงว่าต้องการความยาวของโรงเรือนเท่าใด สุกรขุนถ้าเลี้ยงบนพื้นคอนกรีต จะใช้พื้นที่ประมาณ 1.2-1.8 ตารางเมตร/ตัว

โรงเรือนสุกร

ลักษณะระบบของโรงเรือนสุกร

1. โรงเรือนระบบเปิด หมายถึงโรงเรือนที่ควบคุมสภาวะแวดล้อมตามธรรมชาติ และอุณหภูมิจะแปรไปตามสภาพของอากาศรอบโรงเรือน
2. โรงเรือนระบบปิด หมายถึงโรงเรือนที่สามารถควบคุมสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับความเป็นอยู่ของสุกร ได้แก่ อุณหภูมิ ความชื้น การระบายอากาศและแสงสว่าง สามารถป้องกันพาหะนำโรคได้ โรงเรือนปิด เช่น โรงเรือนอีแวป (Evaporative Cooling System) เป็นต้น ราคาลงทุนครั้งแรกค่อนข้างแพง แต่สุกรจะอยู่สุขสบายและโตเร็ว

โรงเรือนระบบ Evaporative Cooling System

การสุขภาพ การป้องกันโรค และโรคติดต่อในสุกร

การสุขภาพ หมายถึงการจัดการเพื่อให้สัตว์อยู่อย่างสบาย ปลอดภัยจากเชื้อโรคต่างๆ การทำคอกให้สะอาด การให้อาหารที่ดี และการจัดการที่จะเป็นประโยชน์ต่อการผลิตสุกร

การทำความสะอาดคอกสุกร ควรทำความสะอาดคอกสุกรทุกวัน (โดยการกวาดแห้งด้วยไม้กวาด ตักเอามูลสุกรออก) และล้างคอกด้วยน้ำอย่างน้อย สัปดาห์ละครั้ง ควรล้างคอกด้วยน้ำยาฆ่าเชื้อโรคเดือนละครั้ง นอกจากนี้ควรทำบ่อเก็บมูลสุกร เพื่อป้องกันกลิ่นและของเสียจากมูลสุกรไปรบกวนเพื่อนบ้าน

วิธีการป้องกันกำจัดกลิ่น และของเสียจากฟาร์มสุกร

เนื่องจากปัจจุบันมีปัญหามลภาวะกลิ่นมูลสุกรจากฟาร์มสุกร ไปรบกวนชาวบ้านใกล้เคียงให้รำคาญ ตลอดจนการระบายน้ำเสียจากฟาร์มสุกรลงสู่แม่น้ำ ดังนั้นผู้เลี้ยงสุกรควรจะต้องคำนึงถึงการป้องกันกำจัดกลิ่น และการเก็บของเสียจากฟาร์มสุกร ซึ่งมีข้อเสนอแนะในการจัดการดังนี้

1. บ่อไบโอแก๊ส ฟาร์มเลี้ยงสุกรขนาดใหญ่เลี้ยงสุกรหนึ่งพันตัวขึ้นไป ควรสร้างบ่อไบโอแก๊ส เพื่อเก็บมูลสุกร และนำพลังงานจากบ่อไบโอแก๊ส ซึ่งอยู่ในรูปของแก๊สเปลี่ยนเป็นพลังงานไฟฟ้า ไปใช้ประโยชน์ในการทำงานในฟาร์มสุกร หรือนำแก๊สที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาหารและกกลูกสุกร เป็นต้น

2. บ่อบำบัดน้ำเสีย การทำฟาร์มสุกรควรมีการจัดทำบ่อบำบัดน้ำเสีย โดยเฉพาะฟาร์มสุกรที่เลี้ยงสุกรใกล้กับแม่น้ำ บ่อบำบัดน้ำเสียประกอบไปด้วย บ่อตกตะกอน บ่อหมักและบ่อฝิ่ง น้ำล้างคอกสุกรที่ผ่านการบำบัดแล้ว จะลดความสกปรกและลดกลิ่นเน่าเหม็นของมูลสุกร

บ่อบำบัดน้ำเสีย

3. บ่อเกรอะ ในฟาร์มสุกรของเกษตรกรรายย่อยที่ไม่สามารถสร้างบ่อไบโอแก๊สหรือบ่อน้ำบาดน้ำเสีย ควรสร้างบ่อเกรอะไว้เก็บมูลสุกร ขนาดของบ่อเกรอะขึ้นอยู่กับจำนวนสุกรที่เลี้ยง ลักษณะของบ่อเกรอะก็เหมือนกับส้วมซึมที่ใช้ตามบ้านคน ประกอบด้วย 2 บ่อ บ่อแรกจะเป็นบ่อตกตะกอน ของแข็งจะตกตะกอนลงที่บ่อแรก ส่วนที่เป็นของเหลวจะไหลต่อออกไปยังบ่อที่สอง และของเหลวจากบ่อที่สองจะซึมลงไปดินหรือต่อท่อระบายสู่ข้างนอกต่อไปของเหลวที่ระบายออกไปก็จะได้รับการบำบัดบ้างแล้ว

4. การใช้สารจุลินทรีย์ เช่น สารอี.เอ็ม (Effectives Microorganisms) รดพ่นตามโรงเรือน ตามกองมูลสุกร หรือรดตามบ่อน้ำเสียที่รองรับมูลสุกร สารอี.เอ็มจะช่วยในการลดกลิ่นในฟาร์มสุกร (สารอี.เอ็มนี้เท่าที่ทราบสามารถติดต่อขอซื้อได้ในราคาถูก ที่ศูนย์โยเร ต.ทับทิม อ.แก่งคอย จ.สระบุรี) สารอี.เอ็ม มีวิธีการเก็บ และหมักเชื้อ (ต่อเชื้อตัวเอง) เพื่อนำไปใช้ได้เป็นระยะเวลานาน

การป้องกันโรค

หมายถึง การป้องกันโรคที่จะเกิดขึ้นกับสุกร ป้องกันได้โดยการฉีดวัคซีน และการสุขาภิบาลคอกให้สะอาด

โรคที่สำคัญในสุกร

1. โรคอหิวาต์สุกร

เป็นโรคที่ระบาดรุนแรง เกิดจากเชื้อไวรัส พบว่าเป็นได้กับสุกรทุกอายุ เมื่อเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายโดยการกินอาหาร กินน้ำ หายใจหรือโดยทางบาดแผลที่ผิวหนัง ใช้เวลาฟักตัว 3 วัน ถึง 3 สัปดาห์ แต่โดยทั่วไปประมาณ 7 วัน อาการที่พบคือ มีไข้สูง 105-108 องศาฟาเรนไฮต์ สุกรจะเบื่ออาหาร ซึม เยื่อตาอักเสบ (มีขี้ตา) ท้องผูก (ขี้เป็นเม็ด) และท้องร่วง (ขี้เป็นน้ำ)

อาจพบอาการอาเจียนร่วมด้วย ผิวหนังบริเวณหู คอ ท้อง และด้านในของขาหนีบ จะพบจุดเลือดออกเล็กๆ ทำให้ผิวหนังนั้นมีสีแดง และต่อมาจะเปลี่ยนเป็นสีม่วง ในแม่สุกรท้องอาจเกิดการแท้งลูก ติดต่อกันจากสุกรตัวหนึ่งไปยังตัวอื่นได้รวดเร็วมาก ภายใน 7 วัน อาจเกิดโรคคอหิวด์ได้ทั้งฟาร์มเมื่อสุกรเป็นโรคคอหิวด์แล้ว อัตราการตายสูงถึง 90 เปอร์เซ็นต์ และไม่มีทางรักษา

การป้องกัน ทำวัคซีนเมื่อลูกสุกรอายุประมาณ 6 สัปดาห์ และสำหรับสุกรพ่อแม่พันธุ์ ควรทำวัคซีนทุก 6 เดือน ห้ามทำวัคซีนกับสุกรที่อ่อนแอหรือสัตว์ป่วย หรือในสุกรตั้งท้อง แก่ใกล้คลอด

2. โรคปากและเท้าเปื่อย

เป็นโรคติดต่อที่รุนแรง ติดต่อกันได้อย่างรวดเร็วในสัตว์กีบคู่ (โค, กระบือ, แพะ, แกะ, สุกร) โรคนี้เป็นได้กับสุกรทุกอายุ อัตราการเกิดโรคสูง แต่อัตราการตายต่ำ เกิดจากเชื้อไวรัส ซึ่งในเมืองไทยขณะนี้พบอยู่ 3 ชนิด คือ โอ เอ และเอเซียวัน (ชนิดโอรุนแรงที่สุด) เมื่อเชื้อโรคเข้าสู่ร่างกายสุกรแล้ว จะใช้เวลาในการฟักโรคประมาณ 3-6 วัน สุกรจะเริ่มแสดงอาการป่วยออกมาให้เห็น อาการที่พบได้คือ มีตุ่มน้ำใสที่บริเวณปลายจมูก ปาก ลิ้น ริมฝีปาก เหงือก และผิวหนังบริเวณไรกีบ ต่อมาตุ่มน้ำใสจะแตก นอกจากนี้ยังพบอาการใช้สูง เบื่ออาหาร น้ำลายยืด ขาเจ็บ กีบลอกหลุด และน้ำหนักลด

การป้องกัน ทำวัคซีนลูกสุกรอายุประมาณ 7 สัปดาห์ และให้ทำวัคซีนอีกครั้ง ในอีก 2 สัปดาห์ต่อมา และสำหรับสุกรพ่อแม่พันธุ์ ทำวัคซีนทุก ๆ 4-6 เดือน

นอกจากนี้ก็มีโรคติดต่อในสุกรชนิดอื่นซึ่งมีความสำคัญ ต้องอาศัยวิธีป้องกันโรค เช่น โรคพิษสุนัขบ้าเทียม โรคโพรงจมูกอักเสบ โรค ที.จี.อี. (โรคกระเพาะอาหารและลำไส้อักเสบติดต่อ) โรคไขหวัดใหญ่ โรคไฟลามทุ่ง เป็นต้น

การใช้ยาป้องกันและรักษาสุกรเจ็บป่วย

ในการป้องกันและรักษาสุกรเจ็บป่วยด้วยยาชนิดต่างๆ เป็นเรื่องละเอียดและจำเป็นต้องปรึกษาสัตวแพทย์ ในเอกสารเล่มนี้จะกล่าวถึงเรื่องยาพอสังเขปเท่านั้น

1. ยาปฏิชีวนะ เป็นสารที่สกัดจากจุลินทรีย์บางชนิด ซึ่งสามารถยับยั้งการเจริญเติบโตของเชื้อโรค หรือทำให้เชื้อโรคนั้นๆ ถูกทำลายได้ ยาปฏิชีวนะใช้ในการป้องกันและรักษาโรค เช่น โรคปอดบวม หลอดลมอักเสบ การอักเสบต่างๆ แผลมีหนอง โรคทางเดินอาหาร โรคติดเชื้อทางเดินปัสสาวะ มดลูกอักเสบ โลหิตเป็นพิษ เป็นต้น ยาในกลุ่มนี้ เช่น เพนนิซิลิน สเตربتอิมัยซิน เพนสเตรปโตมัยซิน แอมพิซิลิน กานามัยซิน เทตราไซคลีน ออกซีเทตราไซคลีน คลอเทตราไซคลีน นิโอมัยซิน ลินโคสเปคโตมัยซิน เป็นต้น

2. ยาฆ่าพยาธิ เป็นยาที่สังเคราะห์ขึ้นมา เพื่อใช้ป้องกันและรักษาโรคยาในกลุ่มนี้ เช่น สโตรเมซ ไบรีน่า ไตรซัลฟาน ไตรเวทรีน เวซูลอง ซัลเมท ซัลฟาเมอราซีน ซัลฟาควิน็อกซาไลน์ ซัลฟาเมทาซีน ซัลฟาไดอาซีน ซัลฟานิลาไมด์ ซัลฟาไทอาโซน เป็นต้น

3. ยาบำรุง ส่วนใหญ่เป็นยาเข้าในรูปแบบฟอสฟอรัส แคลเซียม แมกนีเซียม น้ำตาลกลูโคส ตลอดจนวิตามิน และแร่ธาตุที่จำเป็นสำหรับร่างกาย ช่วยกระตุ้นให้การดูดซึมของระบบการย่อยอาหารให้ดีขึ้น ยาในกลุ่มนี้ เช่น โทโนฟอสฟาน อารีซิล คาโตซาล ไวตาเล็กซ์ อมิโนไลท์ คาลมาเด็ก (แคลเซียมโบโรกลูโคเนท) ไวตามินเอชนิดฉีด วิตามินบี-คอมเพล็กซ์ มัลติวิตามิน เป็นต้น

4. ยามาเชื้อโรค ใช้ล้างคอกโดยทั่วไป เช่น ไอซาล ซานิตัส เซฟลอน ไอโอเฟค ไอโอดีน ฟอร์มาลีน จุนสี น้ำยาไลโซน โซดาไฟ คลอรีน ปูนขาว วันคลีน แบทเทิลส์ ไบโอเทน ไบโอซิก ไบโอดลิน ฟาร์มฟลูอิดเอส เป็นต้น ซึ่งมีวิธีการและข้อจำกัดในการใช้แตกต่างกัน ควรศึกษาให้เข้าใจก่อนใช้งาน

5. ยามาพยาธิภายนอก ใช้ฆ่าพวกเห็บ เหา ไร จี๊เรื้อน จี๊เรื้อนแห้ง ในสุกร เช่น เอ็นโก้ เอ็นโก้ ไฟสเปรย์ มาลาเฟซ มาลาไรออน เซฟวินส์ เฮอร์เม็ก อาซุนโทน เนกวอน ยาฉีดไอโวเม็ก โพรเร็ค เป็นต้น

6. ยาถ่ายพยาธิ ยาฆ่าพยาธิในลำไส้ของสัตว์ที่ใช้กันมากที่สุด คือ ตัวยาปิพเพอร์ราซีน คาร์บอนเตตราคลอไรด์ ไพแรนเทลทาร์เทรต ไทอะเบนดาโซล เป็นต้น ชื่อการค้าได้แก่ เวอร์บาน ดาวซิน สอกโทซาน วอร์ม-เอ็กซ แบนมินซ์ ไอโวเม็ก (สำหรับฉีด) เลมิโซล 10% เลวาไซค์ ลีวาลิน 10% เป็นต้น

7. ยาที่ใช้กรอกปากลูกสุกร เพื่อป้องกันและรักษาลูกสุกรท้องเสีย เช่น ฟาร์โมซินป้ายลิ้น (บ่มปากลูกสุกร ตัวยาคลอเทตราไซคลิน ไฮโดรคลอไรด์) โคไล-การ์ด (บ่มปากลูกสุกร ตัวยาสเตรปโตมัยซินซัลเฟต ซัลฟาไรอาโซน อะโทรฟีนซัลเฟต) ไดอะตรีมชนิดน้ำ (บ่มปากลูกสุกร ตัวยาไตรเมโทพริม ซัลฟาไดอาซีน) โนโรดีนชนิดน้ำ (บ่มปากลูกสุกร ตัวยาซัลฟาไดอาซีน ไตรเมโทพริม) เป็นต้น นอกจากนี้อาจจะใช้ยางละลายน้ำให้ลูกสุกรกิน หรือกรอกปากลูกสุกรก็ได้ เช่น นีโอมิคซ์ 325 เคดี-นีโอ เป็นต้น

8. ยาใส่แผล ใช้ใส่แผลสดและแผลเรื้อรัง เช่น ทิงเจอร์ไอโอดีน ยาเกลือ เจนเซียนไวโอเลต (ยาสีม่วง) ซัลฟานิลาไมด์ เนกาซันท์ ลูกเหม็น (ใช้ฆ่าหนอนในแผลเรื้อรัง) สครูวอร์ม จี๊ฟ้งซัลฟานิลาไมด์ จี๊ฟ้งกำมะถัน แอลกอฮอล์ เป็นต้น

9. ฮอร์โมน ฮอร์โมนที่ใช้ในการกระตุ้นลมเบ่งในแม่สุกร เช่น ฮอร์โมน อ็อกซีโทซิน ส่วนฮอร์โมนพรอสตาแกลนดิน เอฟ 2 อัลฟา (Prostaglandin $F_{2\alpha}$ ชื่อการค้า ลูทาไลต์) เป็นฮอร์โมนที่ใช้ฉีดในแม่สุกร เพื่อใช้กำหนดช่วงระยะเวลาคลอดให้แม่สุกร ทำให้สะดวกในการจัดการ หรือใช้ในกรณีที่แม่สุกรครบกำหนดคลอดแล้ว (114 วัน) แต่ไม่คลอดหลังจากฉีดแล้วจะช่วยให้แม่สุกรคลอดลูกภายใน 36 ชั่วโมง ในการใช้ฮอร์โมนให้ศึกษาวิธีการใช้ให้ละเอียด และควรปรึกษาสัตวแพทย์เพราะอาจส่งผลเสียต่อสัตว์และผู้ใช้ได้

10. ธาตุเหล็ก เพื่อป้องกันโรคโลหิตจางในลูกสุกร เช่น ไฟเด็กซ์ ไมโอเฟอร์ พิกซ์เดิร์ก ไอรอน-เดิร์กทราน โรนาเด็ก เป็นต้น

การฉีดยาและการจับสุกรตัวโตฉีดยา

การฉีดยาในเอกสารเล่มนี้ จะกล่าวถึงเน้นเฉพาะการฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อ และฉีดยาเข้าใต้ผิวหนังเท่านั้น การฉีดยาหรือฉีดวัคซีนในสุกรตัวเล็กคงจะไม่มีปัญหา เพราะสามารถจับสุกรได้ง่าย ส่วนสุกรตัวโตคงจะต้องมีวิธีการจับสุกรให้ยั้งนี้ เพื่อสะดวกในการฉีดยา

1. การฉีดยาเข้ากล้ามเนื้อ (Intramuscular injection)

ตำแหน่งที่ฉีดยา สุกรตัวโตฉีดตรงกล้ามเนื้อบริเวณคอ ห่างจากโคนหูประมาณ 2 นิ้ว ใช้เข็มเบอร์ 18 ยาว 1.5 นิ้ว โดยแทงเข็มในลักษณะตั้งฉากกับจุดที่แทงเข็ม สุกรตัวเล็กควรฉีดที่บริเวณกล้ามเนื้อขาหลังด้านในโดยใช้เข็มขนาดและความยาวลดลงตามขนาดสุกร

2. การฉีดยาเข้าใต้ผิวหนัง (Subcutaneous injection)

ตำแหน่งที่ฉีด นิยมฉีดใต้ผิวหนัง ห่างจากโคนหูประมาณ 2-3 นิ้ว โดยตั้งหนังขึ้นแทงเข็มให้ผ่านชั้นผิวหนังเข้าไปในระหว่างชั้นผิวหนังกับชั้นกล้ามเนื้อ โดยแทงเข็มเฉียงๆ ต้องใช้เข็มที่แหลมคม ตำแหน่งที่ฉีดอื่นๆ เช่น บริเวณกึ่งกลาง

ของขาหน้า โดยแทงเข็มขนานกับลำตัว หรือฉีดตรงบริเวณซอกรักแร้ขาหน้า ก็ได้เข็มควรมีความคมมาก

3. การจับสุกรตัวโตฉีดยา

ใช้เชือกหรือลวดผูกปาก โดยทำเป็นบ่วงรัดเหนือเงี้ยวในปากสุกร รัดเชือกให้แน่น นำปลายเชือกอีกด้านหนึ่งไปผูกไว้กับเสา ปกติธรรมชาติของสุกรเมื่อโดนเชือกผูกปากสุกรจะถอยหลังเต็มที่ ทำให้สามารถจับสุกรฉีดยาได้ง่าย

การเคลื่อนย้ายสุกร

เพื่อป้องกันสุกรตายในระหว่างขนย้ายให้ควรปฏิบัติดังนี้

1. การเตรียมรถยนต์ ปูพื้นรถยนต์ด้วยฟางหรือหญ้าแห้ง หรือ ต้นกล้วยหรือดินทราย เพื่อป้องกันสุกรลื่น ถ้าเป็นสุกรพ่อพันธุ์ควรจัดเตรียมกรง ถ้าขนย้ายสุกรจำนวนมากให้จัดเตรียมแผงกันเป็นล๊อค เพื่อป้องกันสุกรไหลทับกันตาย และต้องมีแผงกันท้ายรถยนต์ด้วย รถยนต์ต้องมีหลังคาผ้าใบหรือตาข่ายกรองแสง เพื่อป้องกันแดดและฝน

2. การจัดการสุกรเมื่อขึ้นรถยนต์แล้ว ในระหว่างการเคลื่อนย้ายระวังอย่าให้สุกรร้อน ควรฉีบน้ำให้สุกรเมื่อขึ้นรถยนต์ให้ชุ่มทั้งตัว หรือใช้

น้ำแข็งก้อนใหญ่ (เป็นมือ) ทบ วางบนฟางพื้นรถยนต์เพื่อช่วยทำให้เย็นขึ้น และให้สุกรเลียเพื่อลดความเครียด ขณะเดินทางไม่ควรหยุดพักรถยนต์โดย ไม่จำเป็น ถ้าสังเกตว่าสุกรมีอาการบ่งบอกว่าร้อน เช่น หายใจหอบ ให้แวะ ฉีดน้ำให้แก่สุกร โดยราดน้ำที่บริเวณหัวสุกรก่อน จากนั้นจึงราดบริเวณ ลำตัว และควรเลือกเดินทางในขณะที่อากาศเย็นสบาย ไม่ร้อนมากนัก เช่น ตอนบ่ายใกล้ค่ำ หรือตอนกลางคืน เป็นต้น

3. การจัดการเมื่อสุกรถึงปลายทาง เมื่อถึงฟาร์มปลายทางหลังจาก นำสุกรลงจากรถแล้ว ควรให้สุกรพักผ่อนสักระยะหนึ่ง ไม่ควรรีบร้อนให้น้ำและ อาหารทันที จากนั้นให้หาน้ำสะอาดให้กิน ควรละลายเกลือแร่ (อีเลคโตรไลต์) หรือวิตามินกับน้ำสะอาดให้สุกรกินในช่วง 3-5 วันแรก และให้ทำการกัก โรคสุกรโดยแยกสุกรเลี้ยงต่างหาก เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 15 วัน (ในกรณี ที่สามารถปฏิบัติได้)

ผู้เลี้ยงสุกรจะได้ผลกำไรอย่างไร

ผลกำไรของผู้เลี้ยงสุกรจะได้จากสุกรขุนที่โตเร็ว ใช้อาหารน้อย เนื้อแดงมาก (ไขมันบาง) และจากแม่ที่ให้ลูกดกเลี้ยงลูกเก่ง ข้อดีทั้ง 4 ข้อ ที่กล่าวมานี้ไม่สามารถมีได้ในสุกรพันธุ์เดียว ดังนั้นจะต้องแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสายพ่อพันธุ์และกลุ่มสายแม่พันธุ์

1. กลุ่มสายพ่อพันธุ์ การใช้พ่อสุดท้ายในการผลิตสุกรขุน เพื่อให้สุกรขุนมีเนื้อแดงมาก โดยไม่ต้องใช้สารเร่งเนื้อแดง ดังนั้นการปรับปรุงพันธุ์สุกรเพื่อให้สุกรขุนโตเร็ว ซากดี จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยทั่วไปฟาร์มสุกรนิยมให้สุกรพันธุ์คูร์โรค เป็นพ่อสุดท้ายในการผลิตสุกรขุน อย่างไรก็ตาม เพื่อเป็นทางเลือกของเกษตรกร กรมปศุสัตว์จึงได้ปรับปรุงพันธุ์สุกรอีกหลายสายพันธุ์เพื่อใช้เป็นพ่อ สุดท้ายในการผลิตสุกรขุน (พ่อสุดท้ายหมายความว่าใช้เป็นพ่อพันธุ์ในการผลิตสุกรขุนส่งตลาดอย่างเดียว โดยไม่ต้องนำลูกหรือสุกรขุนเหล่านั้นมาใช้ทำพันธุ์ต่อ)

2. กลุ่มสายแม่พันธุ์ ปัจจุบันนิยมใช้แม่ลูกผสมสองสาย ลาร์จไวท์ x แลนด์เรซ หรือ แลนด์เรซ x ลาร์จไวท์ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของผู้เลี้ยงสุกรว่าให้ลูกดก มีลูกหย่านมต่อครอกสูง ลักษณะการให้ผลผลิตของสุกรสองสายพันธุ์ดังกล่าว จะเป็นลักษณะที่แสดงออกซึ่งดีกว่าพ่อแม่ (Heterosis สูง) อย่างไรก็ตาม ต้นพันธุ์คือ พันธุ์แท้แลนด์เรซ และพันธุ์แท้ลาร์จไวท์ จะต้องได้รับการปรับปรุงพัฒนาลักษณะการเจริญเติบโต ความหนาไขมัน ควบคู่กับลักษณะการให้ผลผลิตดี พ่อแม่พันธุ์แท้ทั้งสองพันธุ์จะต้องมีลักษณะที่ดีมีความนิ่งของสายพันธุ์ จึงจะมีโอกาสเกิด Heterosis (ดีเด่นกว่าพ่อแม่) ในระดับสูง

ตารางที่ 1 สูตรอาหารสำหรับสุกรพ่อแม่พันธุ์ ลูกสุกรหย่านม สุกรพันธุ์ และ สุกรขุน

รายการ	หมูนม 0-6 กก.	สุกรหย่านม 4-9 สัปดาห์ 6-25 กก.	สุกรรุ่น 9 สัปดาห์ ขึ้นไป 25-90 กก.	สุกร ทดสอบพันธุ์ 25-90 กก.	สุกร พ่อแม่พันธุ์ แม่ผู้ท้อง	แม่สุกร เลี้ยงลูก	เปอร์เซ็นต์ โปรตีนใน อาหาร	พลังงานใช้ ประโยชน์ได้ (กิโลแคลอรี/ กก.)	ราคาวัตถุดิบ ต่อกิโลกรัม (บาท)
ข้าวโพด	-	-	-	-	-	-	8	3168	5.0
ปลายข้าวนี้	45.0	49.8	-	-	-	-	8	3596	5.4
ปลายข้าว	-	-	58.0	51.7	50.0	56.0	8	3596	5.8
รำละเอียด	-	-	20.0	15.0	30.0	20.0	12	3120	4.3
หางนมผง	10.0	5.0	-	-	-	-	26	3570	38.0
เศษเส้นไหม	-	-	-	-	-	-	4	-	5.0
กากถั่วเหลืองสกัดน้ำมัน	-	16.0	15.0	21.0	13.0	16.0	44	2825	11.2
ถั่วเหลืองอบไขมันสูง	32.0	16.0	-	-	-	-	38	3704	11.6
ปลาป่น	7.0	5.0	4.0	5.0	4.0	4.0	56	2550	25.0
ไคแคลเซียมฟอสเฟต	2.0	3.0	2.0	4.0	2.0	3.0	-	-	14.5
น้ำตาลทราย	3.0	2.0	-	-	-	-	-	3680	15.0
ไขมัน	-	2.0	-	2.0	-	-	-	8300	20.0
เกลือป่น	-	0.3	0.5	0.5	0.5	0.5	-	-	4.0
กากน้ำตาล	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ไลซีน	-	-	-	-	-	-	-	-	100
ยาปฏิชีวนะ	0.5	0.4	0.25	0.3	0.15	0.25	-	-	200
ฟอสฟอรัส	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	0.5	-	-	74
รวม	100	100	100.25	100	100.15	100.25	-	-	-
เปอร์เซ็นต์โปรตีน	22.28	21.20	15.16	17.98	15.56	16.16	-	-	-
พลังงาน (กิโลแคลอรี/กก.)	3445	3381	3235	3214	3203	3192	-	-	-
ราคาต่อกิโลกรัม	14.08	12.00	8.24	9.42	7.80	8.40	-	-	-

หมายเหตุ - ข้าวโพดและปลายข้าวใช้ทดแทนกันได้

- ราคาวัตถุดิบ และราคาอาหารต่อ 1 กิโลกรัม หันแปรขึ้นลงตามราคาท้องตลาด ราคาตามข้างบน ณ เดือนมีนาคม 2544

ตารางที่ 2 แสดงส่วนประกอบของสารอาหารในวัตถุดิบอาหารสัตว์ชนิดต่าง ๆ

วัตถุดิบ	ความชื้น	โปรตีน	ไขมัน	เยื่อใย	เถ้า	พลังงานใช้ ประโยชน์ได้ (กิโลแคลอรี/กก.) (สูตร)	แคลเซียม	ฟอสฟอรัส
กากถั่วเหลืองสกัดน้ำมัน								
ด้วยสารเคมี	10	44.0	1.0	7.0	6.0	2825	0.25	0.20
กากลิสสงสกัดน้ำมัน	10	40.0	1.5	9.0	5.5	3260	0.15	0.20
กากเมล็ดขิงพารา (ไม่กระเทาะเปลือก, อัดน้ำมัน)	8	16.0	6.33	41.52	4.01	1800	0.22	0.09
ปลาป่น	8	55.0	8.0	1.0	26.0	2550	7.7	3.8
กากเมล็ดถั่ว	10	20.4	6.1	19.9	7.1	-	0.38	0.42
กากมะพร้าว	10	21.0	6.0	12.0	7.0	3080	0.20	0.20
โบกระถินป่น	10	20.2	3.5	18.0	8.8	1300	0.54	0.30
ข้าวเปลือก	10	6.0	1.2	9.0	4.5	2360	0.05	0.10
ปลายข้าว	12	8.0	0.9	1.0	0.7	3596	0.03	0.04
รำละเอียด	12	12.0	12.0	11.0	10.9	3120	0.06	0.47
รำสกัดน้ำมัน	9	13.9	1.0	13.0	15.0	2200	0.08	0.50
รำหยาบ	9	6.2	4.5	28.4	18.2	-	0.14	0.10
ข้าวโพด	13	8.0	4.0	2.5	1.3	3168	0.01	0.10
ข้าวฟ่าง	13	11.8	3.0	2.5	1.5	3140	0.04	0.10
มันเส้น	10	2.5	0.75	3.7	3.7	3260	0.12	0.05
กากน้ำตาล	27	4.0	-	-	7.0	2343	0.80	0.03
ขนไก่ป่น	10	83.5	2.5	1.5	2.5	2760	0.20	0.75
หางนมผง	5	35.0	1.0	-	8.0	3570	1.30	1.0

ตารางที่ 3 แสดงน้ำหนัก อัตราการเจริญเติบโต ปริมาณอาหารของสุกรขุน

อายุของสุกร (วัน)	น้ำหนัก สุกร (กิโลกรัม)	อัตราการ เจริญเติบโต (กรัม/วัน)	ประสิทธิภาพ การใช้อาหาร	อาหารที่กิน/ ตัว/วัน (กิโลกรัม)	ปริมาณ อาหารที่กินสะสม (กิโลกรัม)
30	6.5	150	-	0.30	0.4
42	9.0	330	1.5	0.50	5.0
60	15.0	500	1.6	1.0	15.0
70	22.0	600	1.8	1.4	27.0
82	30.0	650	2.2	1.5	45.0
94	40.0	700	2.3	2.0	67.0
106	50.0	720	2.3	2.2	90.0
120	60.0	750	2.4	2.4	125
133	70.0	780	2.5	2.6	155
145	80.0	800	2.6	2.8	190
158	90.0	800	3.0	3.0	225
170	100.0	800	3.0	3.0	260

- หมายเหตุ - ลูกสุกรน้ำหนัก 0-15 กิโลกรัม จะใช้อาหารประมาณ 15 กิโลกรัม
 - สุกรขุนเริ่มจากน้ำหนัก 15 หรือ 20 กิโลกรัม - 100 กิโลกรัม

ตารางกำหนดวันคลอดแม่สุกร

ผสมวันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
คลอดวันที่	25-เม.ย.	26-เม.ย.	27-เม.ย.	28-เม.ย.	29-เม.ย.	30-เม.ย.	1-พ.ค.	2-พ.ค.	3-พ.ค.	4-พ.ค.	5-พ.ค.	6-พ.ค.	7-พ.ค.	8-พ.ค.	9-พ.ค.	10-พ.ค.
ผสมวันที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
คลอดวันที่	11-พ.ค.	12-พ.ค.	13-พ.ค.	14-พ.ค.	15-พ.ค.	16-พ.ค.	17-พ.ค.	18-พ.ค.	19-พ.ค.	20-พ.ค.	21-พ.ค.	22-พ.ค.	23-พ.ค.	24-พ.ค.	25-พ.ค.	
ผสมวันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
คลอดวันที่	26-พ.ค.	27-พ.ค.	28-พ.ค.	29-พ.ค.	30-พ.ค.	31-พ.ค.	1-มิ.ย.	2-มิ.ย.	3-มิ.ย.	4-มิ.ย.	5-มิ.ย.	6-มิ.ย.	7-มิ.ย.	8-มิ.ย.	9-มิ.ย.	10-มิ.ย.
ผสมวันที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28				
คลอดวันที่	11-มิ.ย.	12-มิ.ย.	13-มิ.ย.	14-มิ.ย.	15-มิ.ย.	16-มิ.ย.	17-มิ.ย.	18-มิ.ย.	19-มิ.ย.	20-มิ.ย.	21-มิ.ย.	22-มิ.ย.				
ผสมวันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
คลอดวันที่	23-มิ.ย.	24-มิ.ย.	25-มิ.ย.	26-มิ.ย.	27-มิ.ย.	28-มิ.ย.	29-มิ.ย.	30-มิ.ย.	1-ก.ค.	2-ก.ค.	3-ก.ค.	4-ก.ค.	5-ก.ค.	6-ก.ค.	7-ก.ค.	8-ก.ค.
ผสมวันที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
คลอดวันที่	9-ก.ค.	10-ก.ค.	11-ก.ค.	12-ก.ค.	13-ก.ค.	14-ก.ค.	15-ก.ค.	16-ก.ค.	17-ก.ค.	18-ก.ค.	19-ก.ค.	20-ก.ค.	21-ก.ค.	22-ก.ค.	23-ก.ค.	
ผสมวันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
คลอดวันที่	24-ก.ค.	25-ก.ค.	26-ก.ค.	27-ก.ค.	28-ก.ค.	29-ก.ค.	30-ก.ค.	31-ก.ค.	1-ส.ค.	2-ส.ค.	3-ส.ค.	4-ส.ค.	5-ส.ค.	6-ส.ค.	7-ส.ค.	8-ส.ค.
ผสมวันที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
คลอดวันที่	9-ส.ค.	10-ส.ค.	11-ส.ค.	12-ส.ค.	13-ส.ค.	14-ส.ค.	15-ส.ค.	16-ส.ค.	17-ส.ค.	18-ส.ค.	19-ส.ค.	20-ส.ค.	21-ส.ค.	22-ส.ค.		
ผสมวันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
คลอดวันที่	23-ส.ค.	24-ส.ค.	25-ส.ค.	26-ส.ค.	27-ส.ค.	28-ส.ค.	29-ส.ค.	30-ส.ค.	31-ส.ค.	1-ก.ย.	2-ก.ย.	3-ก.ย.	4-ก.ย.	5-ก.ย.	6-ก.ย.	7-ก.ย.
ผสมวันที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
คลอดวันที่	8-ก.ย.	9-ก.ย.	10-ก.ย.	11-ก.ย.	12-ก.ย.	13-ก.ย.	14-ก.ย.	15-ก.ย.	16-ก.ย.	17-ก.ย.	18-ก.ย.	19-ก.ย.	20-ก.ย.	21-ก.ย.	22-ก.ย.	
ผสมวันที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
คลอดวันที่	23-ก.ย.	24-ก.ย.	25-ก.ย.	26-ก.ย.	27-ก.ย.	28-ก.ย.	29-ก.ย.	30-ก.ย.	1-ต.ค.	2-ต.ค.	3-ต.ค.	4-ต.ค.	5-ต.ค.	6-ต.ค.	7-ต.ค.	8-ต.ค.
ผสมวันที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
คลอดวันที่	9-ต.ค.	10-ต.ค.	11-ต.ค.	12-ต.ค.	13-ต.ค.	14-ต.ค.	15-ต.ค.	16-ต.ค.	17-ต.ค.	18-ต.ค.	19-ต.ค.	20-ต.ค.	21-ต.ค.	22-ต.ค.		

หมายเลขเบ	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ผลรวมที่	23-ค.ค.	24-ค.ค.	25-ค.ค.	26-ค.ค.	27-ค.ค.	28-ค.ค.	29-ค.ค.	30-ค.ค.	31-ค.ค.	1-พ.ย.	2-พ.ย.	3-พ.ย.	4-พ.ย.	5-พ.ย.	6-พ.ย.	7-พ.ย.
ตลอดวันที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
ผลรวมที่	8-พ.ย.	9-พ.ย.	10-พ.ย.	11-พ.ย.	12-พ.ย.	13-พ.ย.	14-พ.ย.	15-พ.ย.	16-พ.ย.	17-พ.ย.	18-พ.ย.	19-พ.ย.	20-พ.ย.	21-พ.ย.	22-พ.ย.	
ผลรวมที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ตลอดวันที่	23-พ.ย.	24-พ.ย.	25-พ.ย.	26-พ.ย.	27-พ.ย.	28-พ.ย.	29-พ.ย.	30-พ.ย.	1-ธ.ค.	2-ธ.ค.	3-ธ.ค.	4-ธ.ค.	5-ธ.ค.	6-ธ.ค.	7-ธ.ค.	8-ธ.ค.
ผลรวมที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
ตลอดวันที่	9-ธ.ค.	10-ธ.ค.	11-ธ.ค.	12-ธ.ค.	13-ธ.ค.	14-ธ.ค.	15-ธ.ค.	16-ธ.ค.	17-ธ.ค.	18-ธ.ค.	19-ธ.ค.	20-ธ.ค.	21-ธ.ค.	22-ธ.ค.	23-ธ.ค.	
ผลรวมที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ตลอดวันที่	24-ธ.ค.	25-ธ.ค.	26-ธ.ค.	27-ธ.ค.	28-ธ.ค.	29-ธ.ค.	30-ธ.ค.	31-ธ.ค.	1-ม.ค.	2-ม.ค.	3-ม.ค.	4-ม.ค.	5-ม.ค.	6-ม.ค.	7-ม.ค.	8-ม.ค.
ผลรวมที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
ตลอดวันที่	9-ม.ค.	10-ม.ค.	11-ม.ค.	12-ม.ค.	13-ม.ค.	14-ม.ค.	15-ม.ค.	16-ม.ค.	17-ม.ค.	18-ม.ค.	19-ม.ค.	20-ม.ค.	21-ม.ค.	22-ม.ค.		
ผลรวมที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ตลอดวันที่	23-ม.ค.	24-ม.ค.	25-ม.ค.	26-ม.ค.	27-ม.ค.	28-ม.ค.	29-ม.ค.	30-ม.ค.	31-ม.ค.	1-ก.พ.	2-ก.พ.	3-ก.พ.	4-ก.พ.	5-ก.พ.	6-ก.พ.	7-ก.พ.
ผลรวมที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
ตลอดวันที่	8-ก.พ.	9-ก.พ.	10-ก.พ.	11-ก.พ.	12-ก.พ.	13-ก.พ.	14-ก.พ.	15-ก.พ.	16-ก.พ.	17-ก.พ.	18-ก.พ.	19-ก.พ.	20-ก.พ.	21-ก.พ.	22-ก.พ.	
ผลรวมที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ตลอดวันที่	23-ก.พ.	24-ก.พ.	25-ก.พ.	26-ก.พ.	27-ก.พ.	28-ก.พ.	1-มี.ค.	2-มี.ค.	3-มี.ค.	4-มี.ค.	5-มี.ค.	6-มี.ค.	7-มี.ค.	8-มี.ค.	9-มี.ค.	10-มี.ค.
ผลรวมที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30		
ตลอดวันที่	11-มี.ค.	12-มี.ค.	13-มี.ค.	14-มี.ค.	15-มี.ค.	16-มี.ค.	17-มี.ค.	18-มี.ค.	19-มี.ค.	20-มี.ค.	21-มี.ค.	22-มี.ค.	23-มี.ค.	24-มี.ค.		
ผลรวมที่	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16
ตลอดวันที่	25-มี.ค.	26-มี.ค.	27-มี.ค.	28-มี.ค.	29-มี.ค.	30-มี.ค.	31-มี.ค.	1-เม.ย.	2-เม.ย.	3-เม.ย.	4-เม.ย.	5-เม.ย.	6-เม.ย.	7-เม.ย.	8-เม.ย.	9-เม.ย.
ผลรวมที่	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
ตลอดวันที่	10-เม.ย.	11-เม.ย.	12-เม.ย.	13-เม.ย.	14-เม.ย.	15-เม.ย.	16-เม.ย.	17-เม.ย.	18-เม.ย.	19-เม.ย.	20-เม.ย.	21-เม.ย.	22-เม.ย.	23-เม.ย.	24-เม.ย.	

แบบฟอร์มการผสมพันธุ์

ลำดับ ที่	เบอร์ แม่ สุกร	พันธุ์	สาย พันธุ์	เบอร์ พ่อ สุกร	พันธุ์	สาย พันธุ์	ผสม ครั้งที่ ที่	ว.ด.ป. ผสม พันธุ์	กำหนด กลับสัด	ผลการ ผสมพันธุ์	วัน กำหนด คลอด	วันคลอด	จำนวน ลูก เมื่อ คลอด	หมายเหตุ

ทะเบียนแม่สุกรคลอดและหย่านม

แม่เบอร์.....สายพันธุ์.....พ่อเบอร์.....สายพันธุ์.....ครอกที่.....ทะเบียนครอก.....
 กำหนดคลอด...../...../..... วันคลอด...../...../..... เวลา.....
 จำนวนลูกเมื่อคลอด.....ตัว, ตายก่อนคลอด.....ตัว, ตายเมื่อคลอด.....ตัว
 จำนวนลูกมีชีวิต.....ตัว (ผู้.....ตัว, เมีย.....ตัว) กำหนดหย่านมเมื่อ...../...../.....

ลำดับ ที่	เบอร์สุกร		นน. แรก คลอด (กก.)	จำนวนแต้มนม		นน. เมื่อสับดาที่ที่ (กก.)		หมายเหตุ
	ผู้	เมีย		ชาย	ขวา	3	4	
1								
2								
3								
4								
5								
6								
7								
รวม								
เฉลี่ย								

การปฏิบัติทางสัตวแพทย์

1. การใช้ยาป้องกันโรคโลหิตจางเมื่อ...../...../.....
2. ฉีดวัคซีนอหิวาต์สุกรเมื่อ...../...../.....
3.

แบบสอบถาม

หนังสือคำแนะนำ เรื่อง การเลี้ยงสุกร

1. ชื่อ (นาย/นาง/น.ส./อื่น ๆ).....นามสกุล.....อายุ.....ปี
2. บ้านเลขที่.....ถนน.....ตำบล.....อำเภอ.....จังหวัด.....
3. เพศ 1. ชาย 2. หญิง
4. วุฒิกการศึกษาสูงสุด
 1. มัธยมศึกษา 2. อนุปริญญาหรือเทียบเท่า
 3. ปริญญาตรีหรือเทียบเท่า 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
5. อาชีพหลัก
 1. เกษตรกร (เลือก) พืช, ประมง, ปศุสัตว์ 2. พนักงานเอกชน/ธุรกิจส่วนตัว
 3. ราชการ/รัฐวิสาหกิจ 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
6. ท่านได้รับหนังสือเล่มนี้มาจากที่ใด
 1. กรมปศุสัตว์ (ระบุหน่วยงาน).....
 2. การจัดงานด้านปศุสัตว์ (ระบุจัดงาน).....
 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
7. หนังสือเล่มนี้ได้ให้ประโยชน์อะไรกับท่านบ้าง (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. ให้ความรู้ 2. สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้ต่อไป 3. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
8. เหตุผลที่ทำให้ท่านหยิบหนังสือเล่มนี้มาอ่าน (ตอบได้มากกว่า 1 ข้อ)
 1. ชื่อเรื่อง/เนื้อหา 2. การจัดรูปเล่มน่าสนใจ
 3. ขนาดตัวอักษรน่าอ่าน 4. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....
9. ท่านต้องการทราบอะไรเพิ่มเติมจากหนังสือเล่มนี้อีก (โปรดระบุ)
9.1
9.2
9.3
10. คำถามที่ท่านต้องการถามเกี่ยวกับหนังสือเล่มนี้ อะไรบ้าง (โปรดระบุ)
10.1
10.2
10.3
11. ปัญหาและข้อเสนอแนะอื่น ๆ (โปรดระบุ)
.....
.....

☆ ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ ☆

กรุณาส่งแบบสอบถามคืนได้ที่

กลุ่มเผยแพร่และประชาสัมพันธ์ สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี กรมปศุสัตว์
ถนนพญาไท กรุงเทพฯ 10400 โทรสาร 0-2653-4934 E-mail: ausaneec@dld.go.th

เอกสารอ้างอิง

- ประสพ บุรณมานัส. 2523. **สุกรและการรักษาโรค**. สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช จำกัด กรุงเทพมหานคร. 193 หน้า.
- วินัย ประถมภ์กาญจน์. 2527. **การผลิตสุกร**. กรุงเทพมหานครการพิมพ์ กรุงเทพมหานคร. 335 หน้า.
- ศรีสุวรรณรณ ชมชัย. **การเลี้ยงสุกร**. เอกสารเผยแพร่ของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ. 29 หน้า.
- สัมฤทธิ์ แสนบัว. **พันธุ์สุกรและการปฏิบัติเลี้ยงดูสุกร**. เอกสารเผยแพร่ของกลุ่มงานสัตว์เล็ก กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์. 41 หน้า.
- สุชีพ รัตตสาร. 2520. **คู่มือปฏิบัติการเลี้ยงสุกร**. เทพพิทักษ์การพิมพ์ กรุงเทพมหานคร. 264 หน้า.
- อุทัย คັນโธ. 2529. **อาหารและการผลิตอาหารเลี้ยงสุกรและสัตว์ปีก**. เอกสารเผยแพร่ของศูนย์วิจัยและฝึกอบรมการเลี้ยงสุกรแห่งชาติ. 297 หน้า.
-

เลี้ยงสัตว์ให้โตผลดี จะต้องมึ

- สัตว์พันธุ์ดี
- อาหารดี
- โรคเรื้อรังดี
- การจัดการ (การเลี้ยงดู) ดี
- การควบคุมป้องกันโรคดี

มีปัญหาในการเลี้ยงสัตว์ ปรึกษาได้ที่

- สำนักงานปศุสัตว์จังหวัด
- สำนักพัฒนาการปศุสัตว์และถ่ายทอดเทคโนโลยี
- กองบำรุงพันธุ์สัตว์
- กองอาหารสัตว์
- ศูนย์วิจัยและถ่ายทอดเทคโนโลยี

www.dld.go.th